

Keramische kunst in viaduct Haarsekaden

1 juli
De Stad Gorinchem
© Berkman en Janssens 2003
www.berkman-janssens.nl

GORINCHEM - Bij de Betuweroute worden meestal 'kunstwerken' als bruggen, tunnels of duikers gebouwd, maar dit keer haalt de Waardse Alliantie, die de Betuweroute aanlegt, echte kunst naar Gorinchem. Voor een hele mooie plaats. Het viaduct van de Haarsekaden wordt zoals bekend vervangen door een veel breder, ruimer en lichter viaduct. Daar komen kleurrijke tegeltableaus tegen de wanden van het kunstenaarsduo Berkman en Janssens uit Utrecht. Het thema is 'verlangen naar elders' met dierfiguren, afgeleid van de heraldiek van de Heeren van Arkel, uitbeeldend de vijf zinnen.

Het ontwerp is al gepresenteerd en goedgekeurd, ook door de welstandscommissie van de gemeente. Maar vooruitlopend op het daadwerkelijk aanbrengen van de tegels na de zomervakantie, is nu een groot project voor 120 kinderen van de school Beatrix - De Burcht aangeboden. Margot Berkman en Eline Janssens hebben vier klassen van dertig kinderen een aantal kunstlessen gegeven waarbij het één en ander is uitgelegd, maar de kinderen mochten zelf ook tegels maken met dierfiguren. Deze tegels zijn overigens niet voor het kunstwerk in het viaduct, maar de kinderen mogen ieder hun eigen tegel mee naar huis nemen.

„De mensen van de Betuweroute hebben de scholen in deze omgeving geïnventariseerd en zij zijn bij deze school terecht gekomen voor dit project,” legt Margot Berkman uit. „Een goede keus, want hier zijn niet alleen hele leuke kinderen, maar dierfiguren en heraldiek spreekt hen zo goed aan.”

De kinderen van Beatrix - De Burcht hebben zo van alles geleerd over beeldfiguren. Tekeningen die iets betekenen. „Die beeldentaal spreekt de kinderen wel aan”, zeggen de twee kunstenaressen. Zo konden de kinderen weldra zelf

aan de slag met dieren tekenen, knippen en plakken. Van hun werk worden echte keramische tegels gemaakt.

Na de zomervakantie worden de plannen voor het viaduct ook aan omwonenden gepresenteerd. In andere plaatsen als Utrecht en Amersfoort zijn eveneens viaducten, stations of parkeergarages van de hedendaagse beeldkunst van Berkman en Janssens voorzien.

Traditie

Nederland kent eigenlijk een goede traditie met keramische tegels. Al vanaf de elfde eeuw wordt op deze manier kunst vervaardigd, iets verteld, maar altijd met ook een praktisch doel; versie-

ring van een wand, die dan gemakkelijk schoon, licht en fris te houden is. Dat is dus ook een beetje de bedoeling op deze donkere openbare ruimten.

„En er is ook onderzoek geweest dat kunst het veiligheidsgevoel bij mensen verhoogt”, zegt het tweetal. Het viaduct in de Haarsekaden wordt al veel ruimer en lichter dan het donkere tunneltje van nu. Maar met deze kunstwerken met gekleurde dierfiguren die de vijf zinnen uitbeelden - pauwen, zwanen, hazen, herten en apen - en met de goede verlichting erop moet het een feest zijn hierdoor te fietsen of te wandelen.

Of de honderden scholieren die het viaduct dagelijks passeren dat

ook zo ervaren, zal blijken. Bij scholieren en omwonenden wordt in ieder geval wel duidelijk gemaakt waar het allemaal over gaat en met die kennis op zak wordt kunst veelal veel meer gewaardeerd. „We staan nu eigenlijk nog aan het begin van het hele traject”, zegt Margot Berkman. „We gaan volgende week naar Duitsland, naar keramische fabrieken, waar we alle tegels zelf met de hand maken. Dat duurt wel een poosje en dan, eind augustus, begin september, hopen we hier in het viaduct te kunnen beginnen.”

Gedurende de schoolvakantie zal het viaduct wegens de werkzaamheden enige tijd volledig gesloten zijn voor alle verkeer.

Margot Berkman en Eline Janssens helpen de kinderen van Beatrix - De Burcht bij het maken van hun keramische tegels met dierfiguren. (foto Hans Roest)

Betuweroute

